

DOSSIER:
BEMESTING

“Een aardappelplant is vergelijkbaar met het menselijk lichaam”

Vulkanisch gesteentemeel als bodemverbeteraar. Een methode die langzaam maar zeker aan populariteit wint, maar ook een manier die op de lange termijn pas écht gaat lonen. Mulder Agro uit Kollumerzwaag en Gebr. Eckhardt uit het Groningse Sellingen proberen - na de melkveesector - de akkerbouw te overtuigen van de werking van het steenmeelproduct Actimin, dat door kalkmeststoffen-importeur Vitasol wordt aangeboden. Actimin als bodemverbeteraar wint mede hierdoor vooral in Noordoost-Nederland aan terrein. Akkerbouwers Feije Dijksterhuis (Drenthe) en Gerko Kaput (Groningen) boeken goede resultaten en “geloven in het verhaal achter het product.”

Dat Dijksterhuis de steenmeelfilosofie omarmt zal mensen die hem en zijn bedrijf kennen niet verbazen. De Drentse akkerbouwer doet al bijna twintig jaar aan niet-kerende grondbewerking, verpakt en verkoopt TEFF-producten en is voortdurend op zoek naar middelen om zijn schrale teeltgronden van de noodzakelijke spoorelementen te voorzien: “Ik merk aan mijn bodem dat spoorelementen steeds belangrijker worden. Ik ben dus continu op zoek naar de goede combinatie voor toediening van spoorelementen. In welke vorm en hoeveelheid is nog erg lastig, want daar is erg weinig over bekend.”

ALTERNATIEVEN

Het werken met Actimin van Vitasol is voor Dijksterhuis dan ook een vorm van pionieren: “Vanuit het verleden telen we op jonge ontginingsgronden waarin allerlei vage gebrekverschijnselen voorkwamen. Die zijn opgelost door toediening van brandkalk en dergelijke. Dat gebruiken we al jaren niet meer, maar volgens mij komt daar wel een stukje kwetsbaarheid van de plant vandaan. Die heeft allerlei gebreken die we helemaal niet kennen. In het verleden hebben we dat altijd gemaskeerd met stikstof en kali. De hoeveelheid stikstof wordt steeds minder en dus moet je op zoek naar alternatieven.”

Het bouwplan van Dijksterhuis bestaat uit aardappelen, suikerbieten, TEFF-granen en hij draait dit jaar ook een soja-proef. De reden om te kiezen voor vulkanisch gesteentemeel is dat de Drent verder kijkt dan alleen bovengrondse massa: “Ik let vooral op de ondergrondse massa, de beworteling. Als de plant zich lekkerder voelt, dan is het ook weerbaarder. Op dat gebied valt nog veel te halen: op het gebied

van mangaan, magnesium, koper en zwavel.”

“Ik heb het idee dat de ziektedruk minder is sinds ik Actimin gebruik. Dat is natuurlijk moeilijk aantoonbaar, omdat je natuurlijk maar hele kleine percentages gebruikt, geen officiële structurele onderzoekscijfers hebt en te maken hebt met jaareffecten. Gewoon op basis van praktijkervaringen zeg ik dat het gewas er vitaler van wordt. Dat

“OP BASIS VAN MIJN PRAKTIJK-ERVARINGEN ZEG IK DAT HET GEWAS ER VITALER VAN WORDT”

komt in mijn visie door een combinatie van verschillende factoren, waaronder NKG en het gebruik van steenmeel. Door dat toe te passen krijg je een rijker bodemleven in de groeilaag. Ik heb hier hele schrale arme grond, dus ik moet hier alles brengen. Als ik niks breng, dan haal ik ook niks.”

BODEMANALYSE

Dijksterhuis werd door Theo Mulder van Mulder Agro benaderd om met een proefstrook gesteentemeel te starten. Vanuit zijn bodemanalyses had hij al gezien dat bepaalde spoorelementen zeer laag of niet aantoonbaar aanwezig waren: “Als bepalende spoorelementen als mangaan en zwavel op een dergelijk laag niveau zit, dan betekent dat ook dat de plant ontzettend

Feije Dijksterhuis toont de beworteling en het knolaantal van het met steenmeel behandelde perceel

veel moeite heeft om die elementen op te nemen. Tegelijkertijd zorgt een surplus van andere spoorelementen voor een blokkade om dat gebrek tegen te gaan. Steenmeel zorgt ervoor dat de verhoudingen in de bodem beter in balans komen. En dan wordt het

voor de plant gemakkelijker om de juiste elementen op het juiste moment op te nemen.” Dijksterhuis heeft nog geen grondmonsters genomen van zijn aardappelperceel, maar visueel lijkt Actimin voor het gewenste effect te zorgen: “Om daar echt iets zinnigs

over te zeggen moet je op micro-niveau gaan meten en bestuderen wat de daadwerkelijke effecten zijn. Wel zie ik dat sinds ik Actimin heb gestrooid dat de bladkleur beter is en er treedt minder snel vlekjes of vergeling op. Naar mijn idee kan dat geen toeval zijn en is dat een

logisch gevolg van het feit dat we met Actimin een hele rij sporelementen hebben toegevoegd die hier van nature niet aanwezig zijn. Dat bewijst voor mij het effect.”

Naast een beter, weerbaarder gewas hoopt Dijksterhuis dat in de (nabije) toekomst Actimin voor een besparing in zijn gewasbeschermingskosten gaat zorgen: “Op termijn hoop ik ook een besparing te kunnen uitsparen doordat de plant minder vatbaar is voor ziekten.

“ACTIMIN GEBRUIKEN IS PUUR INVESTEREN IN JE GROND”

Dat is echter een proces van jaren. Ik vergelijk het meestal met compost toedienen. In de eerste vier jaar zie je daar geen effect van, sterker nog: het eerste jaar geeft een negatief opbrengstresultaat. Dat betekent echter niet dat compost niet goed voor de bodem is. Dat is met steenmeel net zo. Het effect zie je niet binnen één cyclus van vier jaar, vooral omdat je begint met zeer lage uitgangswaarden. Het is puur investeren in de grond.”

“Steenmeel is een gemakkelijke, relatief betaalbare methode om dit op een verantwoorde manier te doen. Uiteindelijk is het een bedrijfseconomisch plaatje. Ik heb doelbewust een keuze gemaakt voor de lange termijn. Dat betekent dat je investeert in je productiemiddelen. Daar hoort het proberen van

steenmeel ook bij.” Misschien wel de belangrijkste reden voor Dijksterhuis om te geloven in Actimin en het toepassen van steenmeel is zijn drang naar kwaliteitsverbetering van het geteelde product: “Vulkanisch gesteentemeel verbetert de interne kwaliteit van het product, alleen wordt daar (helaas) niet op gemeten. De hele land- en tuinbouw is gericht op productie van kilogrammen en daar is ook de hele kweek op gericht geweest. Als mensen vullen we ons, maar voeden ons niet meer. De voedingswaarde is gedaald en dat heeft juist met dit soort dingen te maken. Ik zie het als mijn taak en verantwoordelijkheid om als teler producten aan te bieden die ervoor zorgen dat we nog beter kunnen functioneren. Met ons eigen lichaam doen we eigenlijk hetzelfde als we met de aardappelplanten al jaren hebben gedaan. We vullen de plant met stikstof en die groeit als een gek, maar happy voelt die zich niet. Mensen eten zich helemaal te barsten met tarwebrood en dergelijke, maar we voeden ons niet. Een plant fungeert hetzelfde als het menselijk lichaam. De elementen moeten in evenwicht zijn, wil je je prettig voelen. Als ze niet in evenwicht zijn, ben je kwetsbaarder voor ziektes.” Dijksterhuis vervolgt: “In Amerika hebben ze in de supermarkten al voedingswaardemeters geïntroduceerd. Klanten kunnen dan zelf bepalen of ze kiezen voor één aard-

appel met veel voedingswaarde en een hoge prijs of drie goedkope aardappelen met een lage voedingswaarde. Die kant gaan we in Nederland ook op. We zijn altijd gericht geweest op het geven van NPK, tenzij er een echt probleem was. Het gaat om de sporelementen die je aan je gewas meegeeft. Dat maakt een totaalplaatje zodat de plant zich kan voeden, zoals hij zich zou moeten voeden. In mijn geval heb ik gekozen voor steenmeel omdat je daar een hele grote combinatie van allerlei sporelementen hebt die je in één keer op een vrij eenvoudige manier kunt geven. Als je dan alles naar waarden gaat zetten, dan kom je prijstechnisch ook op een interessant niveau. Vandaar mijn keuze voor vulkanisch gesteentemeel.”

AKKERBOUWER KAPUT: “WE MOETEN BEWUSTER MET DE BODEM OMGAAN”

Gerko Kaput uit het Groningse Bellingwolde runt samen met zijn vrouw en vader een akkerbouwbedrijf op klei-, zand- en veengronden. Zijn motivatie om met het Vitasol-product Actimin aan de slag te gaan is om zijn minder productieve percelen weerbaarder

te krijgen. Net als Dijksterhuis is hij gestart met steenmeel vanuit een lange termijnvisie: “Het is onderdeel van een totaalsysteem waarin grondbewerking en bodemgezondheid centraal staan. Akkerbouwers moeten niet dezelfde resultaten verwachten als ze nu met chemie behalen. Daarmee kun je gelijk rendement halen en dat is hiermee niet het geval. Maar ik ben er wel van overtuigd dat we deze kant op moeten. Bewust omgaan met de bodem is een must. Als je een weerbaardere bodem hebt, dan is je gewas minder in de stress.”

Kaput werd benaderd door Harry Eckhardt van de Gebr. Eckhardt uit Sellingen en werkt nu voor het derde groeiseizoen met Actimin. “De begeleiding is super en we zijn gezamenlijk echt serieus aan de gang gegaan hiermee. We kunnen er een heel complex verhaal van maken, maar het gaat uiteindelijk om de euro's. Je kan visueel wel een heel ander gewas hebben, maar als zich dat niet uit in een meeropbrengst of hogere marktwaarde, dan wordt het lastig. Ik wil graag investeren in het weerbaarder maken van de bodem zodat alle gewassen beter renderen. Vorig jaar haalde ik in

de bieten een duidelijke meeropbrengst. Ik verwacht eerlijk gezegd dit jaar in de aardappelen weer een duidelijke plus.”

NIEUW TIJDPERK

Toch benadrukt Kaput dat steenmeel vooral gezien moet worden als een manier om te werken met de bodem als uitgangspunt en niet vanuit een verhogend opbrengstperspectief: “De wereld verandert, de maatschappij verandert en daar moeten wij in mee. Dit heeft van mij betreft zeker toekomst, omdat je bewuster met de bodem bezig bent. Kunstmest is lange tijd een zegen geweest, dat heeft ons veel gebracht, maar we moeten nou een keer verder gaan kijken. We staan misschien wel aan het begin van een nieuw tijdperk. Dan kan je maar beter zorgen dat je vooraf al bepaalde kennis hebt opgedaan, dan dat je een afwachtende houding aanneemt.” ■

MEER INFORMATIE OVER ACTIMIN?

Vitasol kalkmeststoffen B.V.
Tel.nr.: 023 - 5583145
jaapgastra@vitasol.nl
www.vitasol.nl

“IK VERWACHT DIT JAAR EEN DUIDELIJKE PLUS IN DE AARDAPPELEN”

Gerko Kaput is tevreden over de tot nu toe behaalde resultaten van Actimin op zijn aardappelperceel

BODEM VERBETERAAR

Uit onderzoek is gebleken dat op landbouwgrond de voorraad bodemmineralen afneemt.

(Wulff et al. 1998)

Actimin BT is afkomstig van fijn gemalen vulkanisch gesteente

- 100% natuurproduct
- Herstellen van de oorspronkelijke minerale bodemvruchtbaarheid
- Aanleggen van een langetermijn-voorraad van nutriënten en sporenelementen
- De voeding van het microleven in uw bodem
- Reguleren van de pH (zuurgraad)
- Bevat 92% verweerbare mineralen
- Ook geschikt voor instrooien van ligboxen

Meer informatie? Ga naar: www.actimin.nl
Of bel gratis: 0800-ACTIMIN (0800-2284646)

GESTEENTEMEEL